

Newsletter

Садржај

Продужетак пројекта: Шта ћемо радити још пет месеци?	1
DanubeSediment у часопису Danube Watch	2
Међународни експерти дискутују о питањима управљања наносом	2
Дан Дунава 2019: Како је наш пројекат био активан за сигурнији Дунав	3
Модел речне мреже: Тражите пертнере у области научно-истраживачког рада?	4

Продужетак пројекта: Шта ћемо радити још пет месеци?

Можда сте приметили да још увек објављујемо вести, организујемо скупове и шаљемо вам билтене, иако смо прекорачили крај јуна. Да, пројекат DanubeSediment је продужен до краја новембра 2019! Да бисмо остварили висококвалитетне резултате, требало нам је више од предвиђеног времена да прикупимо неопходне податке од свих девет земаља и да их заједнички протумачимо у сарадњи са одговарајућим партнерима на пројекту.

Дакле, шта се десило у међувремену и који су последњи кораци?

У току наредних неколико седмица биће завршен биланс наноса. Преостало нам је да поупуно још неколико празнина у подацима и разјаснимо нека тумачења. На пример, да ли је одређена речна деоница склона ерозији или исталожавању наноса, зависно од тога да ли се посматра дугорочно или краткорочно. Резултати ће бити изложени и размотрени на **Међународној стручној радионици о билансу наноса Дунава 21. октобра (10:00 – 15:30h) у Братислави.**

Током протеклих месеци вршена је оцена прикупљених мера добре праксе за унапређење биланса наноса. Прва процена извршена је на **Међународној стручној радионици о мерама управљања наносом** у Букурешту (ближе појединости у наредном одељку). Од јула до септембра, свака од партнерских земаља организовала је националне радионице у циљу дискусије о мерама са одговарајућим заинтересованим странама. Повратне информације и препоруке биће уграђене у коначне резултате нашег пројекта: **Приручник за управљање наносом реке Дунав**, предвиђено за доносиоце одлука, и **Упутство за заинтересоване стране у управљању наносом** у коме ће бити садржан низ мера добре праксе за управљање наносом.

Сви резултати пројекта биће представљени заинтересованим странама на завршној **Међународној радионици за заинтересоване стране**, која ће бити одржана крајем новембра 2019. у Будимпешти. **Надамо се да ћемо тамо видети многе од вас!**

DanubeSediment у часопису Danube Watch

Нанос је значајан и све актуелнији аспект управљања водама у сливу реке Дунав. Због тога најновије издање часописа ICPDR-а [Danube Watch](#) истиче проблематику управљања наносом! Тим који ради на пројекту DanubeSediment дао је свој допринос тој теми у виду неколико чланака:

- Техничко-економски факултет у Будимпешти (BME) даје увод у проблематику управљања наносом и описује његов значај, погледати Писмо читаоцу ([Letter to the Reader](#)), страна 3.
- Агенција за заштиту животне средине Баварске (LfU) објашњава значај међународне сарадње у управљању наносом на нивоу слива ([transnational cooperation for the basin-wide management of sediments](#)), стр. 6-7.
- Универзитет природних ресурса и наука о животу у Бечу (BOKU) разматра (не)равномеран пронос наноса у сливу реке Дунав ([The \(dis\)balance of sediments in the Danube River Basin](#)), стр. 10-11.

Међународни експерти дискутују о питањима управљања наносом

Више од 50 експерата је дошло у Букурешт 26. јуна 2019. да учествују у Међународној радионици о мерама управљања наносом. У организацији Националне администрације „Воде Румуније“, током радионице су представљене мере добре праксе управљања речним наносом. Основни циљ радионице била је расправа са кључним актерима и партнерима из појединих области управљања наносом о препорукама пројекта и мерама добре праксе. Резултати радионице биће уграђени у Упутство за заинтересоване стране у управљању наносом и Приручник. Неки од циљева пројекта DanubeSediment су пружање помоћи како стручњацима у пракси, тако и доносиоцима одлука, при развоју иновативних начина управљања наносом у међународном оквиру, као и унапређење међуинституционалне сарадње у сливу реке Дунав. Ближе појединости се могу наћи преко линка [summary on our website](#).

Дан Дунава 2019: Како је наш пројекат био активан за сигурнији Дунав

Под овогодишњим мотом „Будите активни за сигурнији Дунав“, партнери на пројекту DanubeSediment су учествовали у низу манифестација и свечаности поводом Дана Дунава. За време трајања прославе, тежиште нашег пројекта је било на подизању јавне свести о улози и значају наноса у Дунаву. У неким земљама, манифестацијама поводом Дана Дунава присуствовало је на хиљаде људи!

У Бечу, у **Аустрији**, наш партнер ВОКУ је учествовао у обележавању Дана Дунава 13. јула. Поред емитовања филма о пројекту и постављања плаката, тим је показао мерну опрему и физички модел хидроелектране. Једна од веома популарних активности била је игра за децу, током које су малишани помагали наносу разних величина да пређе неколико препрека од извора до делте Дунава (фотографија горе). Значајно питање изложбе „Шта се дешава ако се у реци исталожи превише наноса?“ подстакло је расправу о „сигурнијем Дунаву“ са присутним заинтересованим странама.

Наш партнер „Хрватске воде“ је објаснио зашто сигурнији Дунав мора бити чист и здрав. На прослави у Вуковару, у **Хрватској**, где су одржали презентацију о пројекту, публика је могла да види како се врши узорковање за анализе веома загађене, чисте и просечно загађене воде. Кроз микроскоп су могли да виде животињице које живе у води.

Ове године Дан Дунава је у **Немачкој** обележен 2. јула на две локације: LfU је изложио пројекат на конференцији за штампу поводом Заједничког истраживања реке Дунав 4 у Јохенштајну на аустријско-немачкој граници. LfU је, такође, имао заједнички штанд са Техничким универзитетом у Минхену (TUM). Поред података о пројекту, посебна атракција био је интерактивна апликација „Sandbox“ (фотографија у средини).

У Београду, у **Србији**, Дан Дунава је обележен 15. јуна. Наши партнери, Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ и Пловпут, су организовали инфопулт са разгледницама, плакатом и интерактивном радионицом за децу. Малишани су могли да испишу поруке

на каменчићима и шаљу их низ реку Дунав. У оквиру радионице, деца и остали посетиоци су научили шта је нанос, како се транспортује, како се формирају аде и још много тога.

Дан Дунава је у **Словачкој** обележен 22. јуна у области бављења спортовима на дивљим водама близу бране Габчиково. Наш партнер VUVH је тамо одржао излагање о пројекту и активностима у оквиру њега. Публика је имала прилику да се упозна са разним животињама које живе у Дунаву.

Током централне **Румунске** манифестације 20. јуна, наш партнер NARW је делио материјал и поставио плакате да информише присутне о пројекту. Пројекат је истакнут и током отварања у присуству званичника. Поред тога, деца су могла да учествују у радионицама о анализи воде и у области биологије.

Више фотографија се може наћи у [Danube Day-Gallery](#).

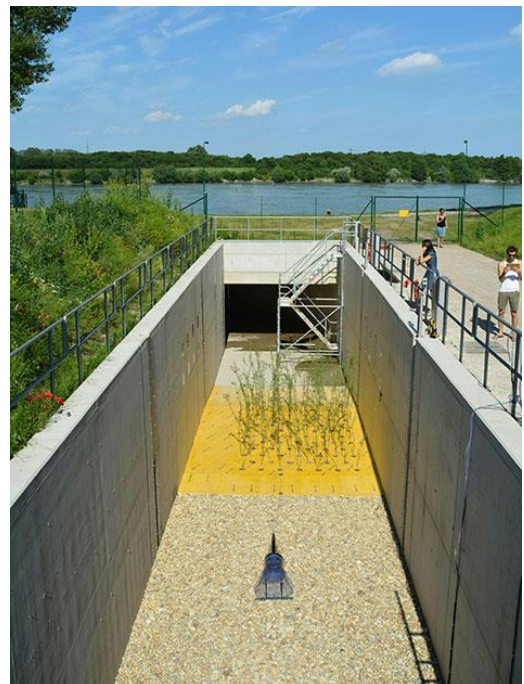
Фотографије: Philipp Gmeiner, IWA/BOKU (горе), David Singer, LfU (средина), Ljiljana Marjanović, Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ (доле)

Модел речне мреже: Тражите партнере у области научно-истраживачког рада?

Људска делатност је кроз историју изменила Дунав и његове притоке, на пример исправљањем речног корита за потребе заштите од поплава, променом водних путева за потребе пловидбе или изградњом хидроелектрана и брана. Све те измене су утицале на природни биланс речног наноса. У циљу бољег разумевања односа између људске делатности и проноса наноса у рекама, можемо применити нумеричке и физичке моделе река. Тим моделима се симулирају проток воде, пронос наноса и други морфодинамички процеси.

На моделима се могу анализирати конкретни речни процеси скалирањем временске размере, а пружају и могућност анализирања узрочно-последичних веза. Поред тога, моделима се може симулирати утицај промена граничних услова, као што су намене земљишта и климатски параметри. Због тога се често користе као планске алатке за развој, оцену и оптимизацију мера.

Канал за истраживање поред Дунава у Бечу (фотографија: BOKU)

С обзиром да пројекат DanubeSediment настоји да ојача међуинституционалну сарадњу, формирана је мултинационална мрежа произвођача, власника и корисника речних модела. Слободно прегледајте збирку. Ако сте заинтересовани за контакт и сарадњу у области моделовања речних токова, позивамо вас да ступите у везу са власником или корисником модела.

Кликните овде ([Click here](#)) да преузмете моделе речне мреже.

Занимљиви линкови

- Флајер пројекта ([Project flyer](#)) на енглесом, немачком, румунском и српском језику
- Национална издања ([National Editions](#)) билтена пројекта DanubeSediment
- Часопис [Danube Watch](#) са три чланка у вези са пројектом DanubeSediment
- Новости ([News](#)) са пројектног састанка у Љубљани у јуну
- Најновије информације, новости и фотографије на сајту [DanubeSediment website](#)

Издавач

Bavarian Environment Agency (LfU)
86179 Augsburg, Germany, www.lfu.bayern.de

у сарадњи са партнерима на пројекту DanubeSediment.

За сва питања и коментаре, молимо пошаљите мејл на адресу:
danubesediment@lfu.bayern.de